

ASR Vermogensbeheer N.V. Stembeleid

April 2025

Klik op de titels om uw informatie snel te vinden. Wilt u gedetailleerd zoeken? Klik dan op 'Inhoud'.

Inhoud	>>
1 Context α.s.r. vermogensbeheer stembeleid	>>
2 Algemene uitgangspunten	>>
3 Beleid verantwoord beleggen	>>
4 Bestuur en RvC	>>
5 Beloningsbeleid	>>
6 Kapitaal	>>
7 Externe accountant	>>
8 Uitoefening van het stemrecht	>>

Inhoud

1	Context a.s.r. vermogensbeheer stembeleid	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Dienstverlening a.s.r. vermogensbeheer	4
1.3	Doelstelling	4
1.4	Scope	4
1.5	Wettelijk kader en a.s.r. vermogensbeheer beleidskader	4
1.6	Verantwoordelijkheid a.s.r. vermogensbeheer	5
1.7	Monitoring op naleving beleid	5
1.8	Update beleid	5
2	Algemene uitgangspunten	6
3	Beleid verantwoord beleggen	7
4	Bestuur en RvC	8
5	Beloningsbeleid	9
6	Kapitaal	11
7	Externe accountant	12
8	Uitoefening van het stemrecht	12

1 Context α.s.r. vermogensbeheer stembeleid

1.1 Algemeen

ASR Vermogensbeheer N.V. (hierna: a.s.r. vermogensbeheer) licht in het onderhavige document toe hoe zij in haar rol als (collectief en individueel) vermogensbeheerder en belegger in (beursgenoteerde) Nederlandse en buitenlandse ondernemingen omgaat met haar aandeelhoudersrechten en welke uitgangspunten zij hanteert in het uitoefenen van haar stemrecht.

1.2 Dienstverlening α.s.r. vermogensbeheer

a.s.r. vermogensbeheer is een 100% dochteronderneming van ASR Nederland N.V. en heeft ten doel het beheren van beleggingsinstellingen en het verlenen van beleggingsdiensten voor groepsmaatschappijen en derden.

De dienstverlening van a.s.r. vermogensbeheer bestaat uit:

- Collectief vermogensbeheer (het aanbieden van deelnemingsrechten in beleggingsinstellingen) en;
- Individueel vermogensbeheer (vermogensbeheer op basis van een mandaat) en het ontvangen en doorgeven van orders.

1.3 Doelstelling

a.s.r. vermogensbeheer wil als vertegenwoordiger van haar klanten verantwoord beleggen en een betrokken aandeelhouder zijn.

Als betrokken en actieve aandeelhouder beheert a.s.r. vermogensbeheer aandelen in (beursgenoteerde) ondernemingen, waarin voor rekening en risico van haar klanten is belegd, en oefent zij de daaraan verbonden rechten, zoals het stemrecht, uit.

1.4 Scope

Het stembeleid van a.s.r. vermogensbeheer is van toepassing op de aandelen die in de collectief beheerde beleggingsfondsen zijn opgenomen en de aandelen waarin voor rekening en risico van externe klanten en de groepsmaatschappijen van ASR Nederland N.V. wordt belegd.

Indien er sprake is van securities lending zal dit gepaard gaan met een rapportage over het a.s.r. vermogensbeheer beleid inzake het sluiten van overeenkomsten waarin een tijdelijke en betaalde overdracht van deze stemmen is geregeld.

Het stemrecht strekt zich uit tot alle relevante aangelegenheden die worden voorgelegd ter stemming aan de aandeelhouders.

1.5 Wettelijk kader en α.s.r. vermogensbeheer beleidskader

Het a.s.r. vermogensbeheer stembeleid is gebaseerd op de:

- Wft (Wet op het financieel toezicht); en
- SRD II (Shareholder Rights Directive); herziene aandeelhoudersrichtlijn (2017/828 EU).

Dit beleid is, voor zover mogelijk, in lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code (NCGC), en de aanbevelingen voor institutionele beleggers van de Monitoring Commissie Corporate Governance (MCCG). a.s.r. vermogensbeheer handelt met dit beleid tevens in overeenstemming met artikel 5:86 van de Wet op het financieel toezicht.

Andere a.s.r. vermogensbeheer beleidskaders die betrekking hebben op c.q. raakvlakken heeft met het onderhavige beleid, zijn de volgende op de website van a.s.r. vermogensbeheer gepubliceerde beleidskaders:

- Het aandeelhoudersbetrokkenheidsbeleid van a.s.r. vermogensbeheer;
- Het Beleid verantwoord beleggen van a.s.r. vermogensbeheer en
- Het beleid belangenverstrengeling van a.s.r. vermogensbeheer

1.6 Verantwoordelijkheid α.s.r. vermogensbeheer

a.s.r. vermogensbeheer is verantwoordelijk voor:

- Het opstellen, onderhouden en publiceren van een stembeleid in haar rol als individueel vermogensbeheerder en in haar rol als collectief vermogensbeheerder, voor zover zij namens beleggers belegt in (beursgenoteerde) Nederlandse en buitenlandse ondernemingen;
- Het namens haar klanten en als betrokken aandeelhouder uitoefenen van haar stemrecht;
- Hiertoe heeft a.s.r. vermogensbeheer het Voting Policy Committee (VPC) ingesteld. Het VPC heeft tot doel om op een zorgvuldige en adequate manier het stemrecht te gebruiken en haar invloed te doen gelden dat verbonden is aan het bezit van (preferente) aandelen ten behoeve van haar klanten.

1.7 Monitoring op naleving beleid

De directie van a.s.r. vermogensbeheer heeft de eindverantwoordelijkheid voor het opstellen en onderhouden van het a.s.r. vermogensbeheer Stembeleid. De verantwoordelijkheid binnen a.s.r. vermogensbeheer voor de naleving van het beleid, is door a.s.r. vermogensbeheer belegd bij het Voting Policy Committee (VPC).

a.s.r. vermogensbeheer dient éénmaal per jaar op haar website openbaar te maken op welke wijze zij invulling heeft gegeven aan haar stembeleid. Daarnaast brengt a.s.r. vermogensbeheer op haar website verslag uit van de wijze waarop zij gebruik heeft gemaakt van haar stemrecht door middel van een Proxy Voting Dashboard (zie hoofdstuk 8).

1.8 Update beleid

a.s.r. vermogensbeheer gaat periodiek, maar minimaal eens per drie jaar na of haar stembeleid een adequate uitvoering geeft aan wet- en regelgeving en/of wijzigingen in wet- en regelgeving impact hebben op het stembeleid. Hiermee wordt enerzijds gedoeld op de wettelijke vereisten zoals genoemd onder paragraaf 1.5 en anderzijds op additionele maatregelen die worden voorgeschreven vanuit a.s.r en/of vanuit andere stakeholders. De herziening wordt uitgevoerd door de Regulatory jurist in samenwerking met de Governance & risk officer en ter toetsing voorgelegd aan Compliance. Vervolgens wordt het besproken in de Regulatory Board en na een positief advies ter goedkeuring voorgelegd aan de directie van a.s.r. vermogensbeheer.

2 Algemene uitgangspunten

a.s.r. vermogensbeheer neemt de hierna volgende algemene uitgangspunten in acht. Bij enkele specifieke onderwerpen zal het stemgedrag zoals beschreven in de paragrafen 4 tot en met 6 worden gevolgd.

- a. a.s.r. vermogensbeheer belegt in aandelen van (beursgenoteerde) ondernemingen. Zij handelt hierbij primair in het belang van haar achterliggende begunstigten (klanten, waaronder polishouders) gegeven de uitgangspunten van het Beleid verantwoord beleggen van a.s.r. vermogensbeheer.
- b. a.s.r. vermogensbeheer streeft een actief aandeelhouderschap na bij Nederlandse deelnemingen waarin zij een belang houdt. Bij buitenlandse ondernemingen maakt a.s.r. vermogensbeheer een bewuste afweging tussen inspanning, kosten en risico's.
- c. a.s.r. vermogensbeheer streeft ernaar haar invloed als aandeelhouder te gebruiken in het kader van een transparant (governance) beleid. Als leidraad voor de beoordeling gelden de NCGC en de aanbevelingen van de MCCG voor Nederlandse deelnemingen. Voor beleggingen in buitenlandse ondernemingen wordt gebruik gemaakt van de lokaal toepasselijke codes.
- d. a.s.r. vermogensbeheer is van mening dat ondernemingen die een goed bestuur hebben en die transparant zijn voor hun aandeelhouders en andere stakeholders, uiteindelijk betere prestaties zullen leveren.
- e. a.s.r. vermogensbeheer beschouwt zich (alleen) als een institutionele belegger en wil derhalve niet op de stoel zitten van het bestuur van de ondernemingen waarin zij belegt. Dit betekent dat a.s.r. vermogensbeheer in principe vóór voorstellen van de directie, Raad van Bestuur (RvB) (hierna gezamenlijk 'het bestuur') en/of Raad van Commissarissen (RvC) zal stemmen. Indien deze voorstellen strijdig zijn met dit beleid zal a.s.r. vermogensbeheer tegen stemmen of zich van stemming onthouden. In eerste instantie zal a.s.r. vermogensbeheer in dergelijke gevallen echter de dialoog met het bestuur en/of de RvC zoeken.
- f. a.s.r. vermogensbeheer vindt het noodzakelijk dat een onderneming haar aandeelhouders periodiek informeert over het gevoerde beleid en de ondernemingsstrategie. Daar waar het gevoerde beleid en/of de ondernemingsstrategie op fundamentele bezwaren stuit en er geen vooruitzicht bestaat op verbetering, kan besloten worden om het verkregen belang te verkopen.
- g. a.s.r. vermogensbeheer is van mening dat, indien aandeelhouders in een bestaande situatie bepaalde voorkeursrechten hebben, zij adequaat gecompenseerd moeten worden in het geval deze voorkeursrechten worden opgeheven.

Als - naar het oordeel van a.s.r. vermogensbeheer - dit niet gebeurt, zal zij tegen stemmen of zich van stemming onthouden.

3 Beleid verantwoord beleggen

In het stembeleid van a.s.r. vermogensbeheer wordt naast de richtlijnen van de Nederlandse Corporate Governance Code (NCCC) ook het Beleid verantwoord beleggen van a.s.r. vermogensbeheer meegenomen, zie linkbeleid.

a.s.r. vermogensbeheer handelt in lijn met internationale wet- en regelgeving, de UN PSI, UN PRI en UN Global Compact principes, alsmede de gedragscode Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars.

In het Beleid verantwoord beleggen wordt uitgelegd hoe a.s.r. vermogensbeheer met haar beleggingsbeslissingen een positieve bijdrage wil leveren aan de wereldwijde uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. De aanpak is gericht op drie belangrijke beleidsdoelstellingen die de inzet om bij te dragen aan een betere wereld onderstrepen:

- Het verminderen van negatieve impact: a.s.r. vermogensbeheer streeft ernaar de negatieve impact van de investeringsbeslissingen op mensen en de planeet te minimaliseren. Dit wordt gedaan door duidelijke grenzen en minimumnormen vast te stellen waaraan alle investeringen moeten voldoen.
- Het stimuleren van verandering: a.s.r. vermogensbeheer streeft ernaar een positieve drijfveer in de wereld te zijn, door haar invloed te gebruiken om positieve veranderingen te bewerkstelligen voor mensen en de planeet. Dit doet a.s.r. vermogensbeheer door namens haar klanten te investeren in bedrijven en landen die volgens a.s.r. vermogensbeheer het potentieel hebben om duurzamer te worden en toewijding aantonen om dit te doen. a.s.r. vermogensbeheer gaan ook in gesprek met bedrijven en beleidsmakers, waarbij a.s.r. vermogensbeheer de onderwerpen benadrukt wat moeten worden verbeterd, en a.s.r. vermogensbeheer kan hen voorzien van het kapitaal dat ze nodig hebben om de transitie te maken. Aanvullend gebruikt a.s.r. vermogensbeheer haar stemrecht als middel om haar duurzame doelstellingen realiseren, zoals bijvoorbeeld het verduurzamen van bedrijven, het verbeteren van mensen- of arbeidsrechten of het versterken van de governance. Om hieraan invulling te geven kan a.s.r. vermogensbeheer de diensten van een stemadviesbureau gebruiken.
- Het creëren van een positieve impact: een deel van het door a.s.r. vermogensbeheer beheerd vermogen (AuM) is toegewezen aan impact investing. a.s.r. vermogensbeheer streeft ernaar een positieve impact te creëren door te investeren in bedrijven en projecten die cruciaal zijn voor het bouwen van een duurzamere wereld. Dit omvat investeringen in hernieuwbare energie, duurzame landbouw, toegankelijke gezondheidszorg of sociale huisvesting. Met deze investeringen streeft a.s.r. vermogensbeheer ernaar positieve en meetbare milieu- en sociale effecten te genereren.

Deze doelstellingen dienen samen met vier focusthema's als richtlijn voor de beleggingsbeslissingen die a.s.r. vermogensbeheer neemt:

- Klimaatverandering en energietransitie: a.s.r. vermogensbeheer onderneemt actie om de ergste gevolgen van klimaatverandering te beperken en onze samenleving veerkrachtig te maken tegen de effecten ervan.
- Biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen: a.s.r. vermogensbeheer streeft ernaar de biodiversiteit van onze planeet te beschermen en waar mogelijk te herstellen en het duurzame gebruik van onze natuurlijke hulpbronnen te bevorderen.
- Gezondheid en welzijn: a.s.r. vermogensbeheer gelooft in het ondersteunen van bedrijven en projecten die de gezondheid en het welzijn van mensen verbeteren, omdat a.s.r. vermogensbeheer erkent dat deze van fundamenteel belang is voor de kwaliteit van leven.
- Mensenrechten: a.s.r. vermogensbeheer staat voor de bescherming en bevordering van mensenrechten, vanuit het besef dat deze de basis vormen van een rechtvaardige en eerlijke samenleving.

4 Bestuur en RvC

(Her)benoeming

In het geval van (her)benoeming van leden van het bestuur en/of de RvC zal a.s.r. vermogensbeheer in principe vòôr stemmen.

Zij zal tegen stemmen in het geval:

- a. de voorgeschreven maximumtermijn voor (her)benoeming is of wordt overschreden;
- b. er gegronde redenen zijn om te twijfelen aan de betrouwbaarheid dan wel geschiktheid van de betrokken persoon.

Décharge

In het geval van décharge van leden van het bestuur en/of RvC zal a.s.r. vermogensbeheer in principe vòôr stemmen. Zij zal tegen stemmen in het geval:

- a. er gegronde redenen zijn om te twijfelen aan de adequaatheid van het gevoerde beleid in de achterliggende periode;
- b. er door aandeelhouders of andere stakeholders procedures zijn gestart tegen de onderneming en a.s.r. vermogensbeheer deze niet onredelijk acht.

Vrijwaring

In het geval voorstellen worden gedaan waarin leden van het bestuur en/of de RvC wordt gevrijwaard van gerechtelijke procedures, zal a.s.r. vermogensbeheer in principe tegen stemmen. Dit in het bijzonder indien de voorgestelde vrijwaring geen beperkingen kent of als er sprake is van een complete vrijwaring.

5 Beloningsbeleid

Ten aanzien van beloningen van het bestuur en de RvC van haar deelnemingen, neemt a.s.r. vermogensbeheer de hierna volgende beginselen in acht. Indien de onderneming een voorstel doet dat in strijd is met deze beginselen, zal a.s.r. vermogensbeheer – per geval te beoordelen aan de hand van de feiten - tegen stemmen dan wel zich van stemming onthouden.

- a. De RvC of de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA), dan wel toezichthoudende of niet-uitvoerende bestuurders bij 'one-tier' bestuursstructuren, neemt het initiatief tot en is verantwoordelijk voor het opstellen van (wijzigingen in) het beloningsbeleid voor het bestuur evenals voor de uitvoering en de uitkomsten daarvan.
- b. Het beloningsbeleid voor het bestuur en de RvC en wijzigingen daarin worden vastgesteld door de AvA. Regelingen in de vorm van aandelen of rechten tot het nemen van aandelen en wijzigingen daarin worden separaat ter goedkeuring aan de AvA voorgelegd.
- c. De RvC van de onderneming wordt geadviseerd door een aparte remuneratiecommissie (indien aanwezig). De RvC legt in het remuneratierapport verantwoording af over de uitvoering en de uitkomsten van het beloningsbeleid voor het bestuur in het betreffende verslagjaar. Het remuneratierapport laat zien op welke wijze de feitelijke betalingen, waaronder eventuele variabele beloningselementen, voortvloeien uit het vastgestelde beloningsbeleid, opdat de algemene vergadering toezicht kan houden op de uitvoering van dit beleid. Prestatiedoelstellingen waarvan de uitkering van de variabele beloningselementen afhankelijk is, worden beschreven en aangegeven wordt wat de relatieve verhoudingen tussen de prestatiedoelstellingen zijn. Het remuneratierapport bevat tevens een verantwoording over en het bedrag van de eventuele beloning die in het verslagjaar discretionair door de RvC is toegekend alsmede over het bedrag dat eventueel is teruggevorderd onder de 'claw back bevoegdheid'.
- d. (Beursgenoteerde) vennootschappen leggen het remuneratierapport als apart agendapunt ter stemming voor aan de AvA, in aanvulling op de wettelijke plicht om het remuneratierapport als discussiepunt aan de aandeelhouders voor te leggen. Indien de RvC het remuneratierapport niet ter stemming aan de AvA voorlegt, kunnen aandeelhouders hun oordeel over de uitvoering van het remuneratiebeleid door de RvC niet rechtstreeks geven. In dat geval kunnen aandeelhouders het remuneratierapport betrekken bij de bepaling van het stemgedrag bij andere agendapunten.
- e. De RvC toetst mede aan de hand van de uitkomsten jaarlijks of het beloningsbeleid voor het bestuur nog passend is voor de vennootschap. Het beloningsbeleid voor het bestuur wordt minimaal één keer in de vier jaar in zijn geheel geëvalueerd en de AvA stelt de voortzetting van het bestaande beleid dan wel wijzigingen daarin vast.
- f. Het beloningsbeleid voor het bestuur sluit aan bij de langetermijnstrategie van de vennootschap en de daarbij behorende doelstellingen. Het beloningsbeleid bevat geen prikkels die afbreuk kunnen doen aan de taakopdracht van het bestuur om de langetermijnbelangen van de vennootschap te dienen.
- g. De structuur en de hoogte van de beloning van het bestuur zijn passend ten opzichte van het algemene beloningsbeleid van de vennootschap. De RvC geeft zich rekenschap van de voorbeeldfunctie die bestuurders vervullen ten opzichte van de overige werknemers van de vennootschap.
- h. De totale beloning van bestuurders omvat in ieder geval een vast salaris en wordt afgezet tegen die van een vooraf gedefinieerde 'peer group'. Eventuele variabele beloningselementen worden vooraf gemaximeerd. In relatie tot de vaste beloning mag de variabele beloning niet excessief zijn (dat wil zeggen meer dan 100%). Indien de variabele beloning hoger is dan 100% zal dit per geval worden bekeken.
- i. De termijn voor de onvoorwaardelijke toekenning van lange termijn variabele beloningselementen is voldoende lang om recht te doen aan de langetermijnstrategie van de vennootschap en de daarbij behorende doelstellingen. Doorgaans is deze termijn ten minste drie jaar. Er moet sprake zijn van vooraf vastgestelde, inzichtelijke, meetbare, beïnvloedbare en haalbare doelen die bepalend zijn voor de vaststelling van de variabele beloning. Het variabele deel moet de binding van de bestuurder aan de vennootschap en haar doelstellingen versterken. Variabele beloningen mogen geen gegarandeerde elementen bevatten.
- j. De variabele beloningselementen zijn mede gebaseerd op milieu-, sociale en/of governance doelstellingen. Deze doelstellingen zijn helder, duidelijk kwantificeerbaar, tijdsgelateerd en uitdagend en hebben een directe relatie met de strategie en de operationele risico's. De doelstellingen zijn meetbaar en transparant en zijn terug te leiden naar de prestaties.

- k. De RvC heeft een discretionaire bevoegdheid bij de onvoorwaardelijke toekenning van de variabele beloningselementen om onbillijke uitkomsten, bijvoorbeeld bij overname en/of ontslag en/of speciale afboekingen, tegen te gaan. Deze bevoegdheid ziet primair op de mogelijkheid voor de RvC om de omvang van de uit te keren variabele beloningselementen vóór het onvoorwaardelijk worden daarvan benedenwaarts aan te passen. In het geval van een openbaar bod, juridische fusie of splitsing worden de eventueel voorwaardelijke toegekende aandelen en/of rechten op aandelen hoogstens naar rato van de verstreken prestatieperiode afgewikkeld.
- l. De regeling betreffende variabele beloningselementen bevat een bepaling dat reeds onvoorwaardelijk en/of uitgekeerde variabele beloningselementen kunnen worden teruggevorderd als naderhand blijkt dat zij (deels) onterecht, op basis van onjuiste (financiële) informatie, zijn toegekend. Indien dit geval zich voordoet, zet de RvC een procedure in werking om de betreffende beloningselementen terug te vorderen.
- m. Een ontslagvergoeding mag maximaal één keer het vaste jaarsalaris bedragen. Indien het ontslag van een bestuurder in de eerste benoemingstermijn kennelijk onredelijk is, mag de ontslagvergoeding maximaal twee keer het vaste jaarsalaris bedragen. Bij disfunctioneren van een individuele bestuurder mogen geen gegarandeerde vergoedingen worden toegekend.
- n. Bestuurders kunnen een bepaald pakket aandelen opbouwen in de 'eigen' vennootschap en houden dit ten minste aan tot een bepaalde periode na hun vertrek bij de vennootschap.
- o. De beloning van de RvC is niet afhankelijk van de resultaten van de vennootschap. De beloning mag niet bestaan uit aandelen of rechten op aandelen van de vennootschap.

6 Kapitaal

Dividendbeleid

Bij dividendvoorstellen zal a.s.r. vermogensbeheer in principe vóór stemmen. Zij zal tegen stemmen in het geval:

- a. uitkering van het dividend onwenselijk is gelet op de financiële situatie van de betreffende onderneming;
- b. in het geval van stockdividend er geen mogelijkheid is voor cash dividend voor aandeelhouders die de voorkeur geven aan liquide middelen.

Inkoop eigen aandelen

In principe steunt a.s.r. vermogensbeheer voorstellen van de onderneming om eigen aandelen in te kopen.

Het hierbij gehanteerde uitgangspunt is dat de machtiging hiertoe aan het management geen onredelijk lange duur kent (maximaal 18 maanden) en dat het percentage in te kopen aandelen aanvaardbaar is (maximaal 10%).

Voorstellen van meer dan 10% worden per geval op hun merites beoordeeld.

Uitgifte nieuwe aandelen

In principe steunt a.s.r. vermogensbeheer voorstellen van de onderneming om nieuwe aandelen uit te geven.

Uitgangspunt hierbij is dat de machtiging hiertoe aan het management geen onredelijk lange duur kent (maximaal 18 maanden) en dat het percentage nieuw uit te geven aandelen aanvaardbaar is (10% beperking voorkeursrecht).

a.s.r. vermogensbeheer zal tegen een voorstel stemmen om nieuwe aandelen uit te geven waarin het voorkeursrecht wordt beperkt. Een uitgifte zonder claimemissie tast immers de rechten van bestaande aandeelhouders aan.

Uitgifte (beschermings)preferente aandelen

In principe steunt a.s.r. vermogensbeheer voorstellen van de onderneming om nieuwe (beschermings)preferente aandelen uit te geven. Uitgangspunt hierbij is dat de machtiging hiertoe aan het management geen onredelijk lange duur kent (maximaal 18 maanden) - en indien uitgegeven er binnen 6 maanden een Bijzondere Algemene Vergadering van Aandeelhouders (Bava) wordt uitgeschreven - en dat het percentage nieuw uit te geven aandelen aanvaardbaar is (maximaal 100%).

Acquisitievoorstellen

Bij materiële voorstellen ten aanzien van fusies, overnames, herstructureringen, e.d., zal a.s.r. vermogensbeheer deze per geval beoordelen. Essentieel hierbij is een tijdige en adequate informatieverstrekking. Indien hiervan geen sprake is, zal a.s.r. vermogensbeheer in beginsel tegen stemmen dan wel zich van stemming onthouden.

Voorts acht a.s.r. vermogensbeheer het van groot belang dat er bij een mogelijke overname een 'level playing field' bestaat voor alle potentieel geïnteresseerde partijen.

7 Externe accountant

a.s.r. vermogensbeheer is voorstander van periodieke wijziging van de externe accountant en zal in principe voor de benoeming van een nieuwe externe accountant stemmen binnen de wettelijke termijnen. Zij zal tegen stemmen in het geval:

- a. de externe accountant aansprakelijk is gesteld door aandeelhouders of andere stakeholders;
- b. er redenen zijn om te twifelen aan de betrouwbaarheid dan wel geschiktheid van de externe accountant.

8 Uitoefening van het stemrecht

Uitoefening

Als aandeelhouder, zal a.s.r. vermogensbeheer haar invloed doen gelden door gebruik te maken van haar stemrecht. Steeds zal op zorgvuldige wijze worden onderzocht of zij zelf of door middel van een volmacht van haar stemrecht gebruik zal maken. Hierbij zal zoveel mogelijk het belang van de uiteindelijk gerechtigden voorop worden gesteld. Indien het uitoefenen van het stemrecht niet (voldoende) in het belang van de uiteindelijk gerechtigden is, dit buitensporige kosten met zich meebrengt, of dit op andere gronden onwenselijk is, kan worden besloten het stemrecht niet uit te oefenen.

Vaststelling

Bij a.s.r. vermogensbeheer is het Voting Policy Committee (VPC) verantwoordelijk voor de vaststelling van de stembepaling. De VPC beoordeelt de agenda van de aandeelhoudersvergaderingen van betreffende deelnemingen en stelt haar standpunt per agendapunt vast. De VPC kan zich daarbij laten adviseren door (een) externe partij(en). Vervolgens wordt door haar beoordeeld of de vergadering fysiek bezocht zal worden of dat een volmacht afgegeven wordt aan het bestuur van de onderneming of aan een andere partij.

Gebruik van stemadviseurs

Bij het uitvoeren van haar stembeleid kan a.s.r. vermogensbeheer gebruik maken van de diensten van een stemadviesbureau.

Een stemadviesbureau zorgt ervoor dat het uitgebrachte advies in overeenstemming is met de lokale Corporate Governance Code. Onder andere bij de Nederlandse belangen en bij onderwerpen op het gebied van ESG wordt, met gebruikmaking van de adviezen van een stemadviesbureau, steeds een eigen afweging gemaakt door a.s.r. vermogensbeheer. Die eigen afweging wordt gerealiseerd, doordat a.s.r. vermogensbeheer de agendapunten zelf toetst, zowel op de juridische als op de economische aspecten van het desbetreffende agendapunt. Dit betekent dat het stembesluit van a.s.r. vermogensbeheer kan afwijken van de adviezen van een stemadviesbureau. Indien het uitoefenen van het stemrecht niet (voldoende) in het belang van de uiteindelijk gerechtigden is, dit buitensporige kosten met zich meebrengt, of dit op andere gronden onwenselijk is, kan worden besloten het stemrecht niet uit te oefenen.

Verantwoording

a.s.r. vermogensbeheer brengt op haar website verslag uit van de wijze waarop zij gebruik heeft gemaakt van haar stemrecht door middel van een Proxy Voting Dashboard dat gepubliceerd wordt op haar website. Daarnaast maakt a.s.r. vermogensbeheer een keer per jaar op haar website openbaar via een stemverslag op welke wijze zij invulling heeft gegeven aan haar stembeleid.

α.s.r. vermogensbeheer

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asrvermogensbeheer.nl

ASR Vermogensbeheer N.V. - KvK 30227237 Utrecht

53834_0725